

Wystawa o powstaniach śląskich

Wystawa prezentuje historię walk o przyłączenie Górnego Śląska do Rzeczypospolitej w okresie kształtowania granic kraju po zakończeniu I wojny światowej, kiedy to na mocy traktatu wersalskiego zdecydowano, że o przyszłości Górnego Śląska, znajdującego się do tej pory w granicach państwa niemieckiego, postanowi plebiscyt, w którym uprawnieni mieszkańcy regionu oddadzą głos za jego przynależnością do Niemiec lub do Polski. Na górnos Śląskim obszarze plebiscytowym rozpoczęła się kampania propagandowa prowadzona przez obie strony, mająca przekonać niezdecydowanych. Dramatyczny przebieg konfliktu o Górny Śląsk spowodował konieczność trzykrotnego zrywu zbrojnego.

Autorka wystawy - Aleksandra Korol-Chudyna - na 15 planszach w układzie chronologicznym zaprezentowała najważniejsze wydarzenia z lat 1918-1922: koniec I wojny światowej, pierwsze i drugie powstanie śląskie, plebiscyt górnos Śląski oraz poprzedzająca go kampania propagandowa, trzecie powstanie śląskie, a w końcu podział regionu i przejęcie przyznanej części Górnego Śląska przez administrację polską.

Jak podaje Edward Długajczyk w wydanej przez Muzeum Śląskie „Księżde poległych w powstaniach śląskich 1919—1920—1921”: „dzisiejszy stan wiedzy nie pozwala ustalić dokładnej liczby, a tym bardziej wszystkich nazwisk osób poległych w powstaniach śląskich. Autorzy podstawowych opracowań historycznych wymieniają różne dane szacunkowe.

Podobne trudności pojawiają się w przypadku próby ustalenia dokładnej liczby uczestników kolejnych zrywów niepodległościowych na Śląsku. Twórcy „Encyklopedii Powstań Śląskich” opracowanej pod redakcją Franciszka Hawranka, szacują, że w samym tylko III powstaniu śląskim udział wzięło około 60 tys. ochotników. W myśl hasła „Polska dla Śląska” udzielano nie tylko wsparcia materialnego i finansowego, ale też propagowano idee walki o polskość tych ziem agitując jednocześnie do wsparcia czynem, tych, którzy byli zdolni to uczynić. Nie brakowało wśród nich ludzi zaprawionych w bojach legionowych czy z doświadczeniem wyniesionym z wojny polsko-bolszewickiej.

|
Warto nadmienić, że pośród powstańców śląskich nie zabrakło też mieszkańców Piotrkowa i okolicy. Według spisu zawierającego osoby zweryfikowane przez Związek Powstańców Śląskich, ponad 30 osób bezpośrednio związanych było z Piotrkowem, a kilkakrotnie więcej pochodziło z naszego regionu.